

**Türkiyenin en çok sevilen
ve okunan mecmuası**
YILDIZ
BAŞTANBAŞA RENKLİ VE GÜZEL BİR
YAZ SAYISI
hazırladı. Yarın çıkacak olan bu sayıda
100 den fazla resim, karikatür, birçok hi-
kâye ve cazib yazı bulacaksınız.
HER YERDE 15 KURUŞ

Cumhuriyet

Rezzan Yalman'ın tercümesi

**M A V İ
PORTAKAL**

İngilizce'den tercüme, aşk ve macera
romanıdır. Hayatımızda okuduğunuz en
heyecanlı ve meraklı eser. 25 kuruş.
Ahmed Halid Kitabevi

18 inci yıl sayı : 6037

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No 246
Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir heyeti: 24298, İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Perşembe 31 Temmuz 1941

Şark cephesinde geniş harekât yapan Alman hava kuvvetlerine mensub bir filo uçuşa hazırlanıyor

SULH KORKUSU!

İşi prensipine irca ederek eğer muharibleri bugünkü şartlar içinde sulh sözlerine karşı te-lâş ve endişelerinde haklı gör-mek istersek o zaman şu hakı-katle karşılaştığımız oluruz: He-nüz harb kâfi derecede inki-şaf etmemiştir, binaenaleyh bu-gün için sulhtan çok uzaktır.

rtada ne fol, ne yumurta bu-lunmadığı halde harb içindeki milletler sulhtan korkuyorlar. Hatta sulhun kendisinden değil de lâ-fından, hatta hayalinden.

Bir müddet evvel Amerikan Hariciye Müsteşarı Sumner Welles'in makul ve adil bir sulhun hangi şartlar üzerinde kurulabileceği hakkındaki bazı sözleri Almanya'da hiddet ve şiddetle karşılan-mıştı. Şimdi de İngiliz Hariciye Na-zırı Mister Eden Almanyanın yapması muhtemel bir sulh taarruzuna karşı ikinci veya üçüncü defa bütün kapıları sımsıkı kapamaktadır. Almanya halika-ten bir sulh taarruzu yapacak mı? Ne zaman? Şimdi bu devlet şark cephe-sinde muazzam Sovyet kuvvetlerle çok çetin deşetli muharebelerle meşguldür. Bu vaziyette bulunan bir devletin ca-zib tekliflerle bir sulh taarruzu yap-ması bugünlere hatıra bile gelmemek lazımdır. Halbuki bu ihtimal Mister Eden'in kafasında sabit bir fikir olmu-sa benziyor. Onun içindir ki kendisi tek-rar tekrar bu mevzu üzerinde durmakta ve vatandaşlarını Hitler tarafından ya-pılacak bir sulh taarruzu karşısında gevşememeğe davet eylemektedir.

Sulhtan, sulhun lâfından, hatta tek-lifinden korkulur mu? Hemen söyleye-lim ki İngiltere gibi hayat ve memat cidaline girmişmiş, bu uğurda iki yıla yakın müddettir çekmediği kalmamış ve müdafaa ettiği davası itibarile daha pek çok fedakarlıklara katlanmayı göze al-mış bir memleketin hükümeti için az çok cazibeli sulh teklifleri her tehlikeli bir şeydir. Zaten umumî surette harb halinde bulunan her memleket için va-ziyet aynıdır. Ciddisini aldatıcısından ayırmak zor sulh sözlerine meydan ser-best bırakılırsa milletin mücadele kud-retine gevşeklik ve muayyen hedefe müteveccih birlik azmine karışıklık ge-lebilir. Mâlumdur ki harbi yapan niha-yet milletler.

Esasen sulhu harbin inkışafı hazırlar. Harb, sulhu doğuracak kadar inkışaf etmiş olmadıkça muharib tarafların hepsi için nihai zafere kadar carıyma-sı devam düsturu başlıca klasik kaide-dir. Her taraf akl ve itidalele sahib olsa harbin şimdiki halinde bile makul ve adil bir sulha avdetin imkânı yok değildir. Nitekim Amerikan Hariciye Müsteşarı böyle bir sulhun şartlarına şükûkkanlılıkla temas etmiştir. Fakat bir kere harbe tutuşan milletler onun mu-ayyen kerkhalelerini katetmedikçe sulh-tan bahsedemeyiz, hatta sulhtan bah-sedilmesine tahammül eyleyemeyiz. Mister Eden'de bu halin misalini gö-rüyoruz.

Sulh aleyhdarlığında bu kadar şid-detli olmak için İngilterenin ölüm di-rini cidalı içinde uğrasın yeni mütte-fiki Sovyetleri de gözönünde bulundur-makta olması bir ihtimaldir. İngiltere - Sovyetler ittifakının iki mühim münteriden biri de iki tarafın münteriden mütareke veya musaleha yapmaması ta-abhüddür. İngiltere bilhassa kendisine tevcih edilecek bir Alman sulh taarru-zuna şimdiden kat'iyetle muhalif bir cephe almakla Sovyetleri mücadelele-rinde temin ve teşvik etmiş olur. Bi-rinci, ikinci, üçüncü merhalelerde si-lâhların talihî ona göre kuvvetli ve şid-detli olarak yürütülür. Nitekim bugü-ne kadar öyle de yapılmaktadır.

Fakat Mister Eden'in üzerinde defa-larla ısrar ettiği bu Alman sulh taarru-zu ihtimali nereden çıkmış bulun-u-yor? Ortada Almanya tarafından bütün dünyaca öyle anlaşılacak şekilde bazı sözler ve fikirler iletiriyor sürülmüş de-gildir. Almanlar Amerikan Hariciye Müsteşarının makul sulh şartlarına karşı bile ateş püskürdüler. Halbuki Mister Eden böyle bir sulh taarruzu yapılacağı faraziyesini hakikat sanılacak bir iddia

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

Askerî vaziyet

Hindiciniyi işgal ettikten sonra

Japonyanın Uzakşarkta takib
etmesi muhtemel hedefler

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Japonya, Çin Hindistanında yaptığı harekâta dair ilk resmi tebliği pazar-tesi günü yaymış ve Fransa ile biraz evvel akdedtiği anlaşmaya uyarak, Hin-diciniyi herhangi bir yabancı işgalinden korumak maksadile bu memleketin ce-nub dolaylarına asker sevk etmekte de-vam ettiğini bildirmiştir. Hanoi'den ge-len bir habere göre Japonların Saygon bölgesine çıkardıkları askerin sayısı, şimdye kadar 40.000 kişiye ulaşmış imiş. Bu miktar, üç tümenlik bir kolordu ile bağli küt'alarına tekabül eder. Fransız-ların Hindicini işgal kuvvetleri de, aşağı yukarı, bu kadardır. Japonya bu diya-rın haricden gelecek herhangi bir tecar-vüze karşı müdafasını Fransa ile bir-likte deruhde ettiği için Hindicinde, şimdiki halde, 6 tümenlik yani takri-ben 80-90 bin kişilik, o dolaylar için

çok ehemmiyetli bir Japon - Fransız ittifakı ordusu vücute gelmiş bulunmak-tadır. Japonya tarafından daima takviye edi-lebilecek olan bu ordunun vazifesi eğer esas itibarile muhbiran Çin Hindis-tanının müdafası ise, tabiatile atıl kal-mağa mahkumdur; çünkü şu anda, bir-kaç yüz bin askeri ve yüzlerce tank ve uçagı Uzakdoğuda bir araya getirerek Fransız Çin Hindistanını istilaya ka-lışabilecek başka hiç bir devlet yoktur. Birleşik Amerika bu işi yapamaz; çünkü onun kuvvetli bir donanması varsa da Hindiciniyi istila edebilecek derecede muazzam bir orduyu (200.000 kişi) şu sıralarda, vapurlara bindirip oraya sevk ve himaye edebilecek bir hal ve vaziyette değildir. Birleşik Ame-rica 80-90 bin kişilik, o dolaylar için

Afrikada hava harekâtı artıyor

Alman tayyareleri
Marsa Matruh'a
ve Süveyş kanalına
akınlar yapıyorlar

Berlin 30 (a.a.) — Alman resmi tel-ligi:
Afrikanın şimal sahili açıklarında Al-man ve İtalyan pike tayyareleri Tob-ruğun şimalinde büyük bir petrol ge-misini batırmış ve bir işe gemisini de hasara uğratmıştır.

Alman harb tayyareleri Mersa - Ma-truh civarında bulunan İngiliz askeri baraklarına da taarruzlar yapmışlardır. Süveyş kanalında düşman askeri tes-i-satı bombardıman edilmiştir.

Alman tayyareleri Kıbrıs hücum ettiler

Berlin 30 (a.a.) — D. N. B.: 29 tem-muzda Alman harb tayyareleri İngil-zilerin Kıbrıs üssünü muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Adanın ce-nub sahilinde bulunan askeri hedefler bombrdman edilmiştir.

Uzakşarktan bahsederken...

M. Roosevelt, Ameri-kanın harbe girmesi meselesini meskût geçti

Vaşington 30 (a.a.) — Off: Dünkü gaz-zeteciler toplantısında Ruzvelt, Uzak-şarka müteallik siyasi meseleler hak-kında beyanatta bulunmaktan imtina etmiştir. Gazetecilerin Birleşik Ame-rika için Avrupadaki vaziyetin mi yok-sa Büyük Okyanus vaziyetinin mi mühim olduğu suretinde sormuş oldukları bir suale cevap veren Ruzvelt, böyle bir sualın hiç bir manası olmadığını, iki meseleyi yekdiğeri ile mukayese et-mek gayrimümkün olduğunu söylemiş-tir.

Çöçil'in Amerikanın harbe girmek üzere bulunduğu suretindeki beyanatı hakkındaki mütealese sorulan Ruzvelt, böyle bir şeyi okunmuş olduğunu be-nyandan sonra Uzakşarktaki ihracatın kontrolü netayici hakkında evvelden bir şey söylemek mümkün olamayacağı, yalnız Japonya'yı tazyik etmek mevzuu bahsolderdiğini ilâve etmiştir.

Alman harb tebliği

Smolensk'in şarkında

Sovyetlerin yeni hü-cum teşebbüsleri ağır zayıatla tardedildi

Cenubda, Dinyesterin 40 kilometre şarkında Balza şehri zaptedildi

Berlin 30 (a.a.) — Alman resmi tel-ligi:
Düşmanın Smolenskin şarkında ihata edilmiş bulunan Rus kuvvetlerini kur-tarmak için Alman cemberini aşmak gayesiyle yaptığı yeni hücum teşebbüs-leri akim kalmış ve ağır zayıata uğra-tılmıştır. Şark cephesinin diğer bölge-lerinde harekât plân mucibince devam etmektedir.
Smolensk - Vjasma arasında tahrir edilen Sovyet tren ve tankları
Berlin 30 (Radyo) — Alman kuman-danlığı tebliğ ediyor:
Smolensk ile Vjasma arasındaki gi-mendifer iltisak noktalarında 20 Sovyet trenle motörlü kollarının ve küt'aların (Arkası sahife 3 sütun 2 de)

Japon Başvekilli Prens Konoye

Japonya bütün sür'atle harbe hazırlanıyor

Prens Konoye'nin
mühim ifşaati

«Her ihtimale karşı
umumi seferberlik
yapılıyor»

Demokrasiler Hindi-çini işgalini tanırlarsa genişleme, siyasetine nihayet verilecek

Tokyo 30 (a.a.) — Başvekil Prens Ko-noye, Seferberlik Tâli Tehtik Komisyo-nu umumi itimainda bir nuuk söyle-yerek ifşaatta bulunmuş ve Uzakşarka her türlü muhtemel vaziyetlere karşı Japonyanın hazır bulunmasını temin (Arkası sahife 3 sütun 5 te)

Şark cephesinden resimler: Alman bisikletli bölükleri, yanmakta olan bir şehre giriyorlar

Başvekil Ankarada

Ankara 30 (a.a.) — Başvekil Dr. Refik Saydam bugün 9,20 de şehrimize dönmüş ve garda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ile Vekiller, C. H. P. U. heyeti azaları, meb'uslar, Vekâletler erkânı, Ankara Valisi ve Emniyet müdürü tarafından karşılanmıştır.

Almanya Amerikayı itham ediyor

Vaşington, Cenubi
Amerikayı müstem-
leke haline getir-
mek istiyormuş

Gizli müzakerelere
dair vesikalar ya-
kında neşredilecek

Berlin 30 (a.a.) — D.N.B.: Berlin si-yasi mahfilleri, Cenubi Amerika mem-leketleri muvacehesindeki dolar sala-natının gittikçe artan tahakkümünü dikkatle takib etmektedirler. Burada tebarüz ettirildiğine göre, Almanya ile Lâtin Amerika memleketleri arasındaki ticaret münasebetleri, İngilterenin ab-lukası altında bulunmasına rağmen, bil-kuvve mevcuttur. Ablukadan en ziyade (Arkası sahife 3 sütun 3 te)

21 ayda 7195 Alman tayyaresi düşürüldü

Bunlardan 3566 sı İn-gilterede, 1928 i Or-taşarkta tahrir edildi

Londra 30 (a.a.) — Harbin bidaye-tinden itibaren 1941 senesi haziran ay-ının sonuna kadar 7195 düşman tay-yaresi düşürülmüştür. Bu tayyarelerden 3566 sı İngiltere üzerinde, 124 ü Avru-pada, 56 sı Nerveçte ve 437 si Dün-kerk harekâtına kadar geçen müddet içinde tahrir edilmiştir. 327 tayyare İn-giliz donanması tarafından ve 1928 tay-yare de Orttaşarkta düşürülmüştür. (Arkası sahife 3 sütun 4 te)

Sovyetlerle Polonya anlaştılar

Moskova, Lehistanın
tamamiyetini tanıyor
Rusya'da bir Leh
ordusu kurulacak

Rusya'ya İngiliz yardımı
başladı — Ruzvelt'in mü-
messili Moskova'ya vardı

Dün söylediği bir nutukta zaferi Rusların kazanacağını söyleyen Londra Büyük Elçisi M. Maiski

Ankara 30 (Ankara Radyo Gazete-si) — Sovyetlerle Lehistan arasındaki anlaşma Londrada Sovyet elçisi Maiski ile Lehistan Başvekilli General Sikorski tarafından bugün saat 15 te, resmen imzalanmıştır. Bu anlaşma ile 1939 a-gustos tarihli ve Lehistan toprakları-nın taksimine dair Rus - Alman anlaş-maları hükümsüz ilan edilmektedir.
Bu anlaşma mucibince, Rusya'da bir Leh ordusu kurulacaktır. Rusya'da ha-len 250 bin Leh esir ve 250 bin kadar da Leh mültecisi bulunduğuna göre, mühim bir ordu kurulabilecektir. Bu ordunun başına bir Leh generalı geti-rilecektir.

İngiltere Hariciye Nazırı Eden bu-gün Avam Kamarasında bu mesele hakkında beyanatta bulunarak demiş-tir ki:

— İngiltere hükümeti, 1939 ağus-tu-yare de Orttaşarkta düşürülmüştür. (Arkası sahife 3 sütun 4 te)

Sovyet harb tebliği

Nevel zitomir bölgelerinde

Kıt'alarımız düşmanla
anudane dövüşmeğe
devam ediyor

Rus ordusu Stalin'in
takdirini kazanan giz-li bir silâh kullanıyor

Moskova 30 (a.a.) — Sovyet istih-barat bürosunun tebliği
29 temmuz günü küt'alarımız Novor-zehhev, Nevel, Smolensk ve Zitomir ist-i-tikametlerinde muharebeler yapmışlar-dır. Muharebeler bilhassa Smolensk istikametinde çok şiddetli olmuştur ve düşman birliklerini takib eden mukabil hücumlarımızla mevzilerinden çıkarıl-mıştır. Düşman ağır zayıata uğramış-tır.

Diğer mntakalarda keşif faaliyetleri ve mevzii muharebeler olmuştur.

Hava kuvvetlerimiz kara kuvvetleri-mizle işbirliği yaparak muhtelif nokta-larda düşman birliklerine darbeler indirmiştir.

27 ve 28 temmuz günleri hava kuv-vetlerimiz 74 Alman tayyaresini düşür-müşlerdir. Bizim zayıatımız 51 tayya-redir.

28 temmuz gecesi Moskova üzerine yaptıkları hava akımında Almanlar ev-velce bildirildiği üzere 9 değıl, 10 tay-yare kaybetmişlerdir.

Sovyet küt'aları Alman hatlarını gerisini zorluyor

Londra 30 (a.a.) — Off: Berlin rad-yosu, dün akşam Sovyet küt'alarının Alman hatlarını gerisindeki bir çok mukavemet noktalarını zorlamış olduk-larını kabul etmiştir. Radyo, Alman-ların Ukraynadaki iletir hareketlerinin betaetini havaların fenalığı ile izah et-mektedir.

Willkie'ye göre Ruslar eylele kadar dayanırsa Hitlerizm yıkılacak

Şikago 30 (a.a.) — Wendell Willkie beyanatta bulunarak, Sovyetler eylele kadar dayandıkları takdirde Hitlerizme nihayet verilmiş olacağını söylemiştir. Willkie'ye göre Ruslar Alman iletir ha-reketini durdurabilirlerse Almanya bir-coklarının tahmin ettiğinden evvel he-zimete uğrayacaktır.

İngilterenin Tahrana bir ihtarı

İranda çok fazla
Alman
ikamete başlamış

Londra 30 (a.a.) — Salâhiyetli kaynaklardan öğrenildiğine göre İn-giliz hükümeti İranda çok fazla Alman ikamet etmesine müsaade-ye devam ediliği takdirde böyle bir hareketin İran menfaatleri ba-kımından arzedeceği tehlike husu-sunda İran hükümetinin ciddi su-rette nazarı dikkati celbetmiştir.

M. Eden'in izahatı

Londra 30 (a.a.) — Röyter: Mic-ter Eden Avam Kamarasında so-rulan bir suale şu cevabı vermiş-tir:

— İranda çok fazla miktarda Almanın ikamet etmesine müsa-a-deye devam etmekle maruz kaldığı (Arkası sahife 3 sütun 7 de)

Birkac söz

San'atta şöhret merakı

Atınada, Akropolun yanındaki küçük müzede, eski za-mandan kalma bir sürü kırık dokük mermerler arasında meşhur bir büst vardır. Eğer san'atla yakından bir alâka-rız yoksa onun diğerlerinden ayırd edemez ve yürüyüp geç-mek istersiniz. Fakat siz geçirden rehber mutlaka anlatır: — Heroique devrinin sonlarına doğru yapılan bu heykel, Hellen san'at tarhihinin en kıymetli eserlerinden biridir. Ruh-tan cheyreye akseden hüznü ve ıstırah çizgilerinin mermer üzerinde ifade edildiğini ilk olarak iste burada görüyoruz. (Somurtkan Kadın) diye anılan eseri hangi san'atkar ya-ratmıştır belli değil. Fidias'lara sonsuz ve geniş bir ufuk açan bu dahinin kim olduğunu hiç bir zaman öğrenemeye-ceğiz.

Paristo Louvre müzesindeki Milo Venüs de Akagündü-zün aleyhte yaptığı bütün propagandalara rağmen dün-yanın en güzel eserlerinden biridir. Asırlarca toprak altında kalmış, zamanın her türlü yıkıcı tesirlerine uğrayarak kol-ları, burun kopmuş, ölesi berisi delik deşik olmuş o mer-mer yığınına bakarak hakiki bir san'atkar tarafından mad-deye atılan ruhun ölmezliği önünde vecde varıp cosma-mak mümkün mü?

O san'atkar da meçhul.
Roma ile Floransa arasında Assizi kasabasındaki San Francesco kilisesinin duvarlarında her göreni hayran bı-rakan freskler vardır. Ortacağın mistik ruhunu korku ve huşula yarı karanlığa fısıldayan o eserleri kim yaratır? Bir ad takmak istiyakile İtalyanların Maestro di San Francesco dedikleri o dâhi de ebediyen meçhul kalacak!
Harikalar yaratarak isim bırakmadan gelip geçen san'at-kârlar şark âleminde herhalde daha fazladır. 17'inci asırdan kalma nefis bir çeşme görürsünüz, hiç bir yerinde imza yoktur. Şehser sayılacak bir camiye rastlarsanız mimarı bi-linmez. Mısralar, beyitler vardır, şairini tanımayız.
Fakat, iste görüyoruz, san'atkarın meçhul kalması eser-in yapısına mâni olamaz.

Bütün bunları düşünüp de isim yapacağım, tarihe intı-kal edeceğim diyerek ne yapacağımı bilmeden çurpan ve kendi kendini yiyen heveslere acımamak elden gelmiyor.

San'at sevgisi vatan sevgisine benzer. Muvaffak olmak isteyen, bütün varlığıle kendini san'atına bağlamalıdır. Tıpkı Mehmedçin bu toprağa bağlanışı gibi.

Sovyet Rusyanın Baltık denizindeki deniz ve hava kuvvetleri daimi faaliyet halinde

HAVACILIK

Japon hava ordusu

İş teşkilâtına rağmen tayyaresi azdır ki bu, kuvvetli rakiplere karşı kapatılamaz bir gediktir

Yazan:

Arif Ahıskal

Mihverin Uzak-
gark mütefakki Ja-
ponyanın takindığı
vaziyet, dünya ef-
kârı umumiyesini,
bilhassa Amerikan
ve İngiliz hâzırlarını üzerine çekmiş
bulunuyor. Japonlar, salhu idame ettir-
mek davasında olduğunu söylemekte
ve bu maksadı göstermek her ihtimalde
karşı kara, deniz ve hava ordusunu ha-
sır bir vaziyette bulundurmaktadır.

Bu nasık zamanda yükün çoğunu o-
muzlarına alacak olan Japonların ha-
va ordusudur. Japon hava ordusu çok
güçlü fakat yeni kurtulmuş, genç
bir kuvvettir. Ve ilk savaşını da Çine
karşı yapmıştır. Bu hareket sırasında
küdrütlü bir varlık olduğunu göstermek-
ten geri kalmamıştır.

Japonya hava ordusunun gerek tes-
kilât ve talim terbiyesi ve gerekse
mevcudî, bu melekete karşı hasım
olabilecek her kuvvet tarafından ciddi-
likle karşılanmasını ve onun kudretine
inamlamasını icab ettirecek bir vaziyet-
tedir. Japon geneliğinin uçuculuk ka-
biliyeti ve fedakârlığı bilhassa nazarı
dikkati celbetmektedir.

Japonya hava ordusunun temeli
kuran dört mektebdir. Bunlardan biri
Tokonawa'dır. Bittlerin de İstirak
edebildikleri bu mektep, tayyare na-
medine bir tayyarenin ve motörünün
uçuşu hazırlanmasını, sevk ve id-
arelerini öğretir. Ve bu hususta amelî
ve nasarî malûmat verir.

Akemo mektebi, askeri pilotlara ha-
va muharebelerinin tabiiyetine tekniği ha-
kında bilgi verir ve daha ziyade iş-
gareler üzerinde mevcut silâhların iş-
lemeleriyle teferatlarını ve silâh kul-
lanmasını öğretir.

Shimoshiku tayyare mektebi ise, u-
çucu - rasadları hazırlayan ve bunlara
gerek hava fotoğrafı ve gerekse tay-
yare ile irtibat ve keşif hakkında ma-
lûmat verir. Bütün bunları da bir ma-
kintist mektebi ıkmal eder.

Yetiştirilmesi ve talim ve terbiyesi
bu mekteplerde olan Japonlar hava or-
dusunun kadrosundaki tayyareleri, Av-
rupa mekteplerinde kullanılan ser-
ti tayyarelerin sezmeleri teşkil eder. Ele-
manlar, teknik programı ve iyi talim
ve terbiye edilmiş olarak yetiştirilirler.
Japon hava ordusunun hizmetine gi-
ren kur'a erleri de bir tayyare baki-
mından korunma, tayyareleri uçuşta

teşhis ve müdafaa
sistemleri hakkında
bülgüli bir surette
yetiştirilmek sure-
tile bu noktadan
da bir kazanc te-
min edilmektedir.

Japonların hava ordusunu kara ve
deniz olmak üzere ikiye ayırarak mü-
talea etmek daha doğru olur. Japonlar
hava ordusunu kara kısmında, elde-
ki istatistiklerden çıkarılan neticelere
göre 1025 tayyare vardır. Bu kuvve-
tin son seneler sarfında takviye edil-
diği ve yarı kadar artırıldığı sanne-
dimmektedir.

Esas olarak Japonların ehemmiyet
verdiği taraf, deniz tayyareciligidir.
Coğrafi vaziyetli itibarla Japon donan-
ması teşekkülüne altı tane tayyare
gemisi girmiştir ki, bu gemilerin taşı-
dığı tayyare mevcudî 392 olarak tes-
tis edilmiştir.

Bundan başka Kasumigaura'da yeni
tayyare ve bir balon, Yomokusa'da iki
büyük, Tayama'da üç, Sasebo'da ya-
rım, Omura'da iki ve Kur'de yarım
tayyare teşekkülü olmak üzere memu-
tayyare beş yüzü bulan muhtelif bir-
likler vardır.

Bunlara ilâve olarak da 12 - 15 tay-
yareden ibaret olmak üzere (31) tay-
yare bölüğüdürün teşkil son senelerin
faaliyetleri arasındadır.

Keşif, av, bombardıman ve bir ba-
lon taburundan mürekkep olan Japon
hava ordusunun emrinde çok büyük
çaptaki deniz tayyarelerinden de bir
miktar vardır. Bunların sayısı ancak
bir bölük teşkil edecek mabiyettir.

Japonların Uzakpaktaki vaziyetine
ve coğrafi mevkiine bakarsa, 2500 -
3000 tayyarelik bir hava kit'asından
fazla olmalıdır diye çarpır.

Bir tarafında Sovyet Rusya, öte ta-
rafında sanayi melekeli ve zengin bir
iktisadiyatı malik olan Amerikan
bulunuyor, Japonlar hava ordusunu da-
ha kuvvetli ve kudretli bir halde ken-
dini göstermesinde âmil olmalıdır. Ve
eldeki vesikalarından sonra, 1938 den
bu tarafa, Japonlar hava sanayinin se-
ferber ederek birliktirini cömaltmamış
bulunuyor, Amerika ve İngiltereye
karşı her hangi bir hareketle fazla
korku vermiyebilir. Mâzeme sayısını
azaltır, Japonlar kadar cür'etli ve fe-
dakâr olmak dahi kapatılamaz bir
gediktir. Bunu hava harpleri göster-
miştir.

A. AHISKAL

Şehir haberleri

Tuhaf bir hâdise

Öldü zannederek göm-
düğü oğlu sağ salim
bulundu

Birkaç gün evvel sebze halî önünde
bir cesed bulunmuş ve hüviyetinin tes-
biti için Morga gönderilmişti. Küçü-
pazarda oturan Mehmed adında bir ih-
tiyar Morga müraacaat ederek cesedi
görmek istemiş ve kendisine gösterilen
cesedin oğlu Zeki olduğunu teessürle
söylüyor. Evine nakletmiş ve cesedi
Eyüb mezarlığına gömülmüştür.

Fakat ertesi sabah bu ihtiyar ada-
mın oğlu çıkmıştı. Ana ve baba
ogullarını sağ salim karşılarında görme-
ye büyük bir heyecana kapılmışlardı. Me-
ğer Zeki, on iki gününberi bir arka-
daşının evindeymiş. İhtiyar karı koca
derhal mahalli zabıtaya müraacaat ede-
rek vaziyeti anlatmışlardır.

Dahiliye Vekili şehrimizde

Dahiliye Vekili Pâk Öztürk, Yelova-
da şehrimize gelmiştir. Burada bir, iki
gün kaldıktan sonra hafta sonunda
Ankara'ya dönmüştür.

Ayakkabıcıların itirazı

Plat Murakabe komisyonu ayakkabı
satan mağazaların sattıkları ayakkabı
cinslerine göre kâr hadlerini tayin et-
mişti. Fakat ayakkabı satanlar namı-
na bir heyet dün Vîlayete ve Ticaret
Odasına gelerek bu kâr hadlerine itir-
az etmişlerdir. Plat Murakabe komi-
syonu as görülen bu hadler üzerinde bu
gün tekrar teklifler yapacak ve ayak-
kacıların itirazlarını dinleyecektir.

Et fiatları

Plat Murakabe komisyonu toptan
koyun eti satışlarını kontrol altına a-
labilmek için toptan et fiatlarını tes-
pit etmiştir. Dünden itibaren toptan
kuzu eti azami 55 ağlık ve kıvrık
50 karaman 46 kuruştan satılmaya
başlanmıştır. Bu suretle perakende ki-
sablâr kilo başına 10 kuruş kâr alabi-
lecektir.

Ceza gören esnaf

Dünkü beledi kontrol esasında E-
minönü kazası dahilinde 21 esnaf ce-
zalandırılmış ve 12 gıda maddesi röl-
rölün lüzum üzerine tahlihaneye gön-
derilmiştir.

Üsküdar kazası dahilinde de 5 esnaf
tecrize edilmiş ve dokuz gıda maddesi
tahlile gönderilmiştir.

Sığınakların parasını kim
verecek?

Evlerde, apartmanlarda yapılacak
siper ve sığınakların masraflarının ki-
mi ald olacağı Dahiliye Vekâletinden
sorulmuş, gelen cevabda bahşelerdeki
daimî sığınakların ev sahipleri tara-
fından yaptırılacağı, evlerdeki sığınak
tehditlerinin de kiracılar tarafından
yapılacağı bildirilmiştir.

Hindistandan gelecek mallar

Yapılan teşebbüs ve müzakereler neti-
cesinde Hindistandan memleketimize
bazı mühim maddelerin getirilmesine
imkân hasil olmuş ve İngiliz makam-
ları bu husustaki müsaadeyi vermişler-
dir. Hindistandan ithalât için Ticaret
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Azgın bir köpek 8 kişiyi
ısırdı

Fenerbahçe'de İsmail Rifat apartma-
nında bulunan bir köpek bir kaç gün
evvel apartman sakinlerinden dört ve
komşulardan da dört olmak üzere sek-
iz kişiyi ısırarak sonra ölmüştür.

Bu seks kişi, kuduz hastanesinde iş-
gare devam etmeye başlamışlardır.
Gene Fenerbahçe'de Karlo adında
bir marangoz da başka bir köpek ta-
rafından ısırılmıştır.

Taşa yaraladı

Galatada Karabaş sokaklarında oturan
hamal Ahmed'e aynı semite oturan ve
hamallık eden Yusuf arasında iş yü-
zünden çıkan kavgada Ahmed Yusufu
taşa besinden ağır surette yaralamış-
tır Yusuf Beyoğlu hastanesine kaldırıl-
mış, şuca yaklaşılmıştır.

P - Bu akşam kim nöbetçi?
Duvardeki termometre afırndan aşığı
42 dereceyi gösteriyordu. Finlandiyada
bu, pek de fevkalâde sayılmazdı.

Genç memur:

— Müdür bey, dedi, bu akşam Kitilla
nöbetçisi.

— Bilmem ama, bu Lâponlar bir
hoşuma gitmiyor. Nedense onlardan bi-
rinin nöbetçi olduğu geceler bir türlü
rahat uyuyuyorum.

Genç memur için gelen bir fed-
kârlık hissiye:

— Müdür bey, dedi, müsaade ede-
seniz bu gece ben kalırım!

— Yok, karınla aramın bozulmasını
istemem. Şunun sarısında henüz dört
haftalık evlisin. Beni bu akşam fazla
sinirlendiren ve titiz davranmaya sevk-
eden şu mahud kıymetli mukaddeleri
bektiyordun. Malom ya, üçünün yekünü
50 bin Fin markı tutuyor. Vakia, onları
kasaya yerleştirip emniyet altına aldık
ama, içimde gene endişe var. Burası
fakir bir yer. Harb dolayısıyla birli-
hıraz bir çok bilmediğimiz, tanımadı-
ğımız insanlar gelip geçiyor. Belki a-
ralarından bir iki uygunsuz çıkard
bir halt etmeye kalkarsın diye korku-
yorum. Acaba, Kitilla'nın tabanca, bi-
kaç gibi icabında kendisini müdafaa e-
decek silâhı var mı?

— Zannetmem, müdür bey, ge-
çenlerde kendisiye konuyorduk. Kitilla

Halk ve san'at

Bu halk, hiç bir bakımdan
çocuk değildir

Atatürk, kaç defa, sofrasında ve soh-
betlerinde, kürsüsünde ve nutuklarında
tekrarladı ki: Büyük Türk inkılabını
Türk halkının selim hissine, aziz insi-
yatına güvenerek meydana koydu, Türk
halkında için için kaynayan ve zaman
zaman taşan duygulara dayanarak ta-
hakkuk ettirdi. Saray ve Babalının Os-
manlı tarihine eşkya diye kaydettiler
medheden türkülerini ve destanlarını
radyoda okutmaya razı olmaması yer-
siz oluyor kanaatindeyim.

Bir başka yazımızda da kaydettik ki
Anadolı, asırlardanberi, cefa ve eziyet
gören, büyük ıstıablarla olgunlaşp eren
bir halkın çilehanesiydi. Bu halk, yerle
göğün arasında, bir öste dövlüt gibi
gelişti. Ondaki âriflik, ondaki seziş ve
çuyuş kudret, değme münevverimizde
yoktur.

«Halk, bir bakımdan cocuktur» demek,
onun bu sırına ermemek, enginliğini
kavramamak olur. 23/7/941 tarihli Ulu-
sta bu cümleyi sarfeden Ağâh Sırrı Le-
vendî yazdığı edebiyat tarihî kitapların-
da halk ârifliğine ve ermişliğine hayran
sayfalar tahsis eden bir san'at ve fikir
adamı biliyoruz.

Bu halk mı cocuk?
Sözde münevverler, saray kapıklulu-
ğu edermen müstedib ve sefil sultan-
lara ilk isyanları yapan bu halk mı co-
cuk?

Sözde münevverler, taassubun koyu
kararlılığında bocalarken yer yer tarikat-
lere ıttihad ufkuları açan bu halk mı co-
cuk?

Sözde münevverler, kâh acemin, kâh
frengin kültürüne bel bağlayıp millî an-
ane ve âdet diye nesli vasa kaybeder-
ken bütün bunları bagına basan, din
gerçevsi işine dahi sokarak bugünlere
kadar ulaştıran bu halk mı cocuk?

Sözde münevverler başka kültür dil-
lemlerini kelimelerini kapışa kapışa alıp
milletin en bellibahş belgesi dilini feda
ederken ana dilini bütün temizliği ve
derinliğine camı gibi saklayan bu halk mı
cocuk?

Evet; sözde münevverler saray kapi-
kuluğu ederken, bu halktan sefil sult-
ana ve sarask Babalîye isyan edip da-
ğa çıkarak oluyordu. Onlara saray eş-
kya damgasını basıyor, katline ferman
ve fetva çıkıyordu. Halk ise onları
kahraman sayıyor, adlarını türküler
şuğuyla, hayatlarını destanlaştırıyor...

Ya bu mütereddi insanı saltanatın sadık
bendesidir diye büyük adam tanımak-
la, nesillerce okuyup takir etmekte de-
vam ettik de şimdi halkın kahraman
tehditlerinin de kiracılar tarafından
yapılacağı bildirilmiştir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

- Ağâh Sırrı Levend'in 23/7/941 tarihli
Ulus'ta çıkan ve «Halk bir bakımdan çocuk
gibidir» diyen makalesi münasebetile -

Yazan:

Behçet Kemal Çağlar

ray mensubu işi yazılmış «Bir kılını
dünyaya değimem, tıraş oldum, sağol»
yollu medhiyeler kitaplarında yer alan
ve Cumhuriyet çocuklarına okutulan
Ağâh Sırrın, halkın kendi çocuklarını
medheden türkülerini ve destanlarını
radyoda okutmaya razı olmaması yer-
siz oluyor kanaatindeyim.

Muharrir, halk terbiyesini tarif eder-
ken şu düsturu ileri sürüyor: «Milletin
mâşeri ruhunda saklı bulunan kabili-
yetleri suur sahasına çıkartıp millete
kendini tanıtmak. İyi ya işte; tam mu-
tabakız: Milletin mâşeri ruhunda saklı
kubilyetlerin en güzellerinden ve yü-
celerinden biri, şarhların çetnâlılığı dü-
şünmeden haksızlığa isyan etmek ve
zulme kafatutmak değil midir? Bunu
suur sahasına çıkarmak ve millete ken-
dini tanıtmak, halkın böyle hâdiseler
için hazırladığı türküler ve destanları
bulup çıkartıp radyoda yaymak ve büt-
tün millete öğretmek, verdiği tarfin en
güzel bir tatbikiydi.

Muharrir, aynı yazısında Türk mil-
letinin gayesini şöyle hülasa ediyor: «Ma-
lik olduğu kudretleri her an artıracak
ancak kendi gücüne dayanmak.» İşte
Türk milletinin doğuşundanberi malik
olduğu bir kudret, tabiatî hükümüne
girmiş olan bir meziyetli: Hayisyet ve
gururuna vaki olan tecavüz düşüme-
den karşı koymak hasletini beslemek,
artırmak ve yaymak için, türküler ve
destanlarla bu kudret ve hasletî tıya

Sözde münevverler, saray kapıklulu-
ğu edermen müstedib ve sefil sultan-
lara ilk isyanları yapan bu halk mı co-
cuk?

Sözde münevverler, taassubun koyu
kararlılığında bocalarken yer yer tarikat-
lere ıttihad ufkuları açan bu halk mı co-
cuk?

Sözde münevverler, kâh acemin, kâh
frengin kültürüne bel bağlayıp millî an-
ane ve âdet diye nesli vasa kaybeder-
ken bütün bunları bagına basan, din
gerçevsi işine dahi sokarak bugünlere
kadar ulaştıran bu halk mı cocuk?

Sözde münevverler başka kültür dil-
lemlerini kelimelerini kapışa kapışa alıp
milletin en bellibahş belgesi dilini feda
ederken ana dilini bütün temizliği ve
derinliğine camı gibi saklayan bu halk mı
cocuk?

Evet; sözde münevverler saray kapi-
kuluğu ederken, bu halktan sefil sult-
ana ve sarask Babalîye isyan edip da-
ğa çıkarak oluyordu. Onlara saray eş-
kya damgasını basıyor, katline ferman
ve fetva çıkıyordu. Halk ise onları
kahraman sayıyor, adlarını türküler
şuğuyla, hayatlarını destanlaştırıyor...

Ya bu mütereddi insanı saltanatın sadık
bendesidir diye büyük adam tanımak-
la, nesillerce okuyup takir etmekte de-
vam ettik de şimdi halkın kahraman
tehditlerinin de kiracılar tarafından
yapılacağı bildirilmiştir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-
tir. İlk iş olarak dokuma, trikotaj ve
poraj sanayinin en çok muhtaç oldu-
ğu pamuk ipliği ithal oluncaktır. Bu
pamuk ipliklerinin ilk parisi yola çı-
kamaz üzeridir.

Öğrendikimize göre, Hindistandan çe-
val, kanavice, çay gibi bazı maddeler
de getirilecektir.

Saray, Atatürk'ü de bağl yani eşkya
ilan etmemiş miydi? Baball, Atatürk'ün
ve bütün «Kemalîlerin katline fetva
çıkartmamış mıydı? Hatta Avrupa da
bu görüşe ıttirak etmemiş miydi? Hal-
kın haklarında destanlar yazdığı ve ar-
kalarında cihadların ve asilini yaptığı
Ofisi doğrudan doğruya idare edecek-

SON HABERLER

Siyasî İhtilal

İrana verilen muhtıralar

İngiltere Hâricîye Nazırı Mîster Eden Avam Kamarasındaki beyanatı sırasında, Almanların İran hudûd etmekte oldukları keyfiyetine, İran hükümetinin nazarı dikkati çekilmediği olduğunu söylemiş ve İngilterenin mütefiki olan Sovyetler Birliğinin aynı şekilde hareket etmiş olup olmadığının dair sorulan suale cevaben "Şu ebirdirği dağlarında hareket ediyoruz" diyerek İngiltere hükümeti gibi Sovyetler Birliğinin de aynı şekilde hareket etmiş olduğunu anlatmıştır.

Mîster Eden'in bu beyanatından anlaşılıyor ki İngiltere hükümeti, Alman teknisyenlerinin İran'da yerleşmekte olduğunu haberdar olmuş, bu Alman teknisyenlerinin orada yerleşmelerini İngiltere aleyhinde hazırlanan bir hareketin başlangıcı olmasından korkarak bu hususta İran hükümetinin nazarı dikkatini çekmeyi muvafık görmüştür. Sovyetler Birliği de, hali hazırda Almanya ile muharebe etmekte olduğu için Almanların İran topraklarında kendileri aleyhinde bir hareket hazırlanmasından aynı şekilde endişe ettiklerinden İran hükümetini ikaz etmek hususunda İngilizler tarafından vuku bulan teşebbüse itiraz etmiş, yahud ayrıca bir teşebbüse bulunmuşlardır.

İngiltere tarafından iddia olunan bu bulundukları bir esas istinad ettiği emdirdiği İran hükümetinin vereceği cevabın tavazuh edeceği için bu bahis üzerinde müteale yürütmenin sırası değildir. Fakat bugünkü İran, istiklâline ve hürriyetine sahip, bütün mukadderatına hakim ve tahakkümatına sadık şerif bir devlettir. Onun herhangi bir yabancı siyasete alet olmasına imkân yoktur. İran'da hakim olan siyaset, İran milletinin yüksek ve hayati menfaatlerine dayanan, İranın azamî sultânî terakki-sini istihdaf eden millî ve dürist bir siyasettir.

Fakat İngilterenin İran'a karşı Alman bulundukları bahsetmek, hîze geçen Büyük Harbin birtakım safahalarını hatırlatıyor ve bu safahalar İngilterenin herhangi bir Almanın İran'a girmesinden nâcin sinirlendiğini taviz ediyor.

Gegen Büyük Harbin bu safahaları kısaca temas etmek bu yûzden çok faydalıdır.

Almanya geçen Büyük Harbde İran ve Afganistan'da İngiltereye karşı harbe girmelerini arzı etmiş ve bu suretle Hindistan'a karşı bir hareket hazırlayarak İngiltereyi rahatsız etmeyi tasarlamış ve Alman ajanları İran'da, Afganistan ve Bulucistan'da mühim faaliyetlere girişmiş, İngilizler bu hareketleri Hindistan hesabına mühim bir tehlike sayarak mukabil tedbirler almışlar, bilhassa 1917 de garbi İran girmişler ve 1918 de Bağdadın gönderdikleri bir kuvvete şimali garbi İran'a doğru ilerleyerek Enzeliye varmışlar ve bîrsürü maceraları girişmişlerdi.

İran hükümeti, İngilizlerin bu hareketlerini istiklâline tecavüz sayıyor ve İngilizlerin memleketi tahliye etmelerini istemekle beraber İngiliz kuvvetlerini dağıtmak için bu kuvvetlerle mücadele ediyordu Bu yüzden İran hükümeti, o zaman resmen bitaraf olduğu halde İran toprakları, muhariblerin mücadelesine sahne olmuş ve ancak geçen Büyük Harbin neticesinden sonra bu mücadeleden kurtulmuştu.

Fakat İran harbin bitmesi ile bu mücadeleden kurtulmakla beraber, İngiltere, harben sonra İran'ı daha fazla kendi nüfuzuna tâbi kılmak istemiş ve onun için 1919 senesinin ağustosunda İran'a yaptığı bir muahedede İranın tamamıyet ve istiklâline hümet göstermekle beraber İran İngiliz mütehasısları ve İngiliz sermayesi kullanmağa mecbur ederek bir İngiliz nüfus muvakkatı haline getirmek istemiş, fakat o zaman, bugünkü Şehinşâh Âlâ Hazreti Hümayun Rıza Han Hazretlerinin yaptığı darbe hükümeti neticesinde bu sefârsız muahede parçalanmış ve Şehinşâh Hazretlerinin kudretli elleri kardeş ve komşu İran tam hürriyet ve tam istiklâline kavuşmuş ve o günden bu güne kadar tam manasile hür ve müstaklil bir devlet olarak yepyeni bir kudret ve azimle terakki etmiştir.

İşte, geçen Büyük Harbde İranın başından geçen macera budur. Fakat şüphe götürmez bir hakikat, İran'ın artık kendi yurdunu, birtakım yabancı düşmanların mücadelesine sahne yapmalarına imkân vermemiş ve bunların bütün teşebbüs ve tahakkükünü en katı mukavevetle karşılamıştıdır.

İran hükümeti, bugünkü Avrupa harbine karşı bitaraflığını ilân etmiş ve bu bitaraflığa azamî dürüstlekle sadık kalmıştır. Çünkü İranın hedefi, geçmiş asırların ihmâlini tahliye eden bir himmet ve gayrette ilerlemek ve İran milletinin refah ve ıkkâlini temin etmektir. Bu yolda en genis adımıları büyük bir muvaffakiyetle atan İran hükümeti, şüphe yok ki, bundan böyle de aynı yolda ilerlemeğe devam edecek ve İran emniyet ve bütünlüğünü en sağlam temellere istinad ettirecektir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Ölüm

Bursa Vefik Paşa hastanesi ser-tabibi ve tanınmış röntgen mütehas-sislarımızdan Bay doktor Cevad Tahsin Peksunun kızı ve Ankara'da Bilâl Akbayan balıdu Bayan Necla Peksun henüz genç yaşında iken duçar olduğu hastalıktan bütün ıhtimamlara rağmen kurtulamyarak dün hayata gözlerini kapamıştır. Cenazesi dünkü çarşamba günü Karacaahmeddeki alle mekberesine defnedilmiştir. Allah rahmet eylesin.

Zayırlanta kol saatı — 30 temmuz 241 çarşamba günü saat 14.30 da Köprüden kalkan Kadıköy vapurunda vapurda içereköye hareket edecek otobüs du-razile keşke arasında (bir piranta) kol saatı bulan (Taksim Şehid Muhtar O. Yalova Ap. No. 5) e getirene nakdi mükâfatı verilecektir.

Kızılây muhasebesinde ihtilâs yapanlar

Ankara'da muhakeme devam ediyor

Ankara 30 (Telefonla) — Kızılây muhasebesinden bazı evrakı tahrif suret ile ihlâstan maznun Celâl Sunal, Sami Tipağ ve Semseddin Karamusa-kın davasına bugün Ağırceza mahkemesinde devam edildi. Kızılây kâtibi umumiisi Asım Arar, satış dairesi memurlarından Etem Işık ve Hademe Rıdvan şahid sıfatı ile istina edildiler. Reis, ehli vukuf olarak dinlenen doktor Refik Günerden raporunda müphem gördüğü hususlar hakkında kendisin-

den izahat istedi. Buna müteakib dinlenen bir ehli vukuf da reis, bazı sualler sordu. Maznuhların müdafileri, verilen cevapları okuduktan ve diğer hususları tetkik ettikten sonra isteklerini söyleyeceklerini ve bu sebeble kendilerine bir kaç gün mühlet verilmesini istadiler. Müdafilerin bu talebi kabul olunarak, duruşmanın önümüzdeki cumartesi günü saat 11.30 a bira-kılmasına karar verildi.

Alman harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

birliği görülmüş ve derhal ateş açılmıştır. 1200 vagon ile bir zırhlı tren, pek çok tank ve kamyon tahrif edilmiştir.

Almanlar Balta şehrinin işgal ettiler

Milano 30 (a.a.) — Ofi: Ukrayna'da kâin Balta şehri, Popolo d'Italayanın Rumanya — Rusya cephesindeki muhabirinin telefonla bildirdiğine göre, Almanlar tarafından işgal edilmiştir.

Bu şehir, Dinyesterin 40 kilometre şarkında ve Dinyester ile Bug arasında yarı bulunduklarıdır.

Moskovaya 7 nci hücum

Londra 30 (a.a.) — Alman radyosu, dün gece Alman tıyayelerinin Moskovaya hücum etmiş olduklarını haber vermektedir. Bu hücum, Sovyet paylahtına karşı yapılan yedinci hücumdur.

Finler 2 adayı işgal ettiler

Helsinki 30 (a.a.) — Ofi: Finlandiyalıların Ladoga gölü yakınında kâin Mantinsarni ve Lukulansari adalarını işgal etmiş oldukları resmen bildirilmiştir. Finlandiyalıların, Rusların Mantinsarni'ni istisnad etmek için yapmış oldukları teğbüsler akamete uğramıştır.

Fin ordusu geniş arazi ile iki demiryolunu işgal etti

Helsinki 30 (a.a.) — Ofi: Ladoga gölünün şimal — şark sahili Tuusula kadar elimizdedir. Tuuslo, Olonetzin 30 kilometre şimali garbisinde ve Moskovaya — Mourmansk demiryolunun 70 kilometre garbinda kâindir. Bu haberler, resmen verilmiştir.

Gölün şimali garbi sahindeki iki demiryolu da elimizde bulunmaktadır. Demiryollarının kontrolünü tekrar eline almak maksadıyla düşmanın asker ihracı için yapmış olduğu teğbüs akını kalmıştır. Tardedilen düşman, sahada bin 500 ile mühim miktarda malzeme bırakmıştır. Finlandiya ordusu, 18 gün içinde Rusların 1939 senesindeki seferde üç ay içinde zaaptetmiş oldukları araziden veyahud Finlandiyanın 1940 muahedemesine muvafik terke mecbur olduğu yerlerden çok daha geniş miktarda ele geçirmiştir.

Finlandiyada Rusların çıkardığı muazzam yangınlar

Helsinki 30 (a.a.) — Ofi: Zapdedilmiş olan arazide Rusların çıkarmış oldukları muazzam yangınlar tahribatı ıka etmektedir. Sıcak ezcizdir. Milyarlarca sivrisinek muhariblere göz açtırmaktadır. Mevcud mühim müşkülâtla rağmen Finlandiyalıların, kendilerine has tabiyetleri kullanmak suretile cesurane ilerlemekten geri durmamaktadırlar. Bu tabiye, keşif kolları muharebesidir. Hududsuz ormanlar arasında ilerleyen küçük müfrezeler, düşmanı iz'ac etmekle, münakalâtını kesmekle, düşman cüvutlarını çember içine almakta ve kuvayı külliyesine durmak imkânı vermemektedirler.

Kanada'da amele tarafından işgal ve sonradan terkolan alüminyum fabrikası

Ottawa 30 (a.a.) — Dün öğleden sonrakı matbuat toplantısında Kanada mühimmiyet nazırı geçen perşembe günü 30 kişisinden büyük bir alüminyum fabrikasını işgal ettiklerini ve 3 gün elerinde bulunduktan sonra pazar günü öğleden sonra kendi rızaları ile terketdiklerini bildirmiştir. Bunun bir düşman sabotaj hareketi olduğu zannedildiği beyan eden nazır, demiştir ki:

«Mes'uller tevkif edilmiş veya e-dilecektir. Kanadada malik bulundugumuz bu en büyük fabrika dün tekrar çalınmışa başlamıştır.»

İki de Gaulle'cü Fransız generali tevkif edildi

Berlin 30 (a.a.) — Ofi: Visiden Lüdrildigine göre hava generallerinden Baston ile Cochet, de Gaulle'e karşı sebasti izhar ettiklerinden dolayı tevkif edilmişlerdir.

Bulgar nazırları Peşteye gidecekler

Budapeste 30 (a.a.) — Sofyadan yarı-resmî bir membandan bildirildiğine göre Bulgar Başvekilî Filof'un ağustosta Budapeşteyi ziyaret etmesi ihtimal dehilindedir.

2 AĞUSTOS CUMARTESİ GÜN VE GECESİ

Sarayburnu PARK Kazinosunda

MECCANİ BÜYÜK SÜNNET DÜĞÜNÜ

MÜZEYYEN SENAR

Bestekâr Tanburî SELÂHADDİN PINAR — Kemânî NECATİ TOKYAY

ve KRİSTAL SAZ HEYETİ

İSMAİL DÜMBÜLLÜ ve Arkadaşları

SAZ, CAZ, VARYETE, REVÜ, ORTA OYUNU, muhelif mehtab eğlenceleri

Kayd için 17 den 24 e kadar Kazino Müdüriyetine müracaat.

SULH KORKUSU!

(Basmakaleden devam)

dercesine götürmüş oluyor, ve böyle bir hâdiseye karşı vatandaşlarımız dikkatli olmağa davet ve onları öyle bir teklifin cazibesine kapılmaktan tahzir etmeğe lüzum görüyor. İnsanın öyle diyeceği geliyor ki Mîster Eden'in mutlak bu hususta bir bildiği vardır.

Dünya efkârının böyle bir faraziye-yi vücut verecek hâdiseler olarak bildikleri şunlardır: Rudolf Hess'in böyle bir sulh imkânı için Almanyanın İngiltereye geçmiş olması, Alman — Sovyetler harbi başlamadan önce ve bil-hassa başlamasın müteakib Amerikada Alman taraftarlığı güden bazı unsurların Rus seferinden sonra artık İngiltere de pekâlâ kabul olunabilecek bir sulhın akd olunabileceği hakkında bazı propagandalar yapmış bulunmaları. Amerika hükümeti bu yoldaki propagandalarla karşı şiddetli hareket etti.

Halbuki Alman — Rus mücahidesi hâlâ olânce şiddetle devam ediyor. Yalnız bu vaziyet bile gözönüne alınarak bugünlerde sulhın ne imkânından bahsetmeğe, ne de onun lâfından korkmağa yer olmamak lüzum gelir. Böyle olduğu halde muhariblerin sulh korku ile karşıladıkları ve bu hususta nubahâğalara düşecek kadar ileri gittiklerini görüyoruz.

İş prensipine ırea ederek eğer muharibleri bugünkü şartlar içinde sulh sözlerine karşı teşlis ve endişelerinde haklı görmek istersek o zaman şu hakikate karşışmış oluruz: Henüz harb kâfi derecede inkisaf etmemiştir, binanealeyh bugün için sulhın çok uzağız.

YUNUS NADİ

Sovyetlerle Polonya anlaşılabilir

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tosundanberi akdedilmiş olan ve Lehistan topraklarının taksimini derpış eden mukaveleleri hükümsüz addetmektedir.

İngiltere Rusyaya yardıma başladı

Londra 30 (a.a.) — Röyter ajansının salâhiyetli bir membandan öğrendiğine göre, İngiltere tarafından Sovyetler Birliğine iktisadî yardımda bulunulacağı hakkında yapılan valdirin tahakkuku yolunda hayli terakkiiler kaydedilmiştir. Halen İngiliz İmparatorluğunun muhtelif kısımlarında ve mütefakillerde muzaheret gösteren sair memleketterden Sovyet Rusyaya külliyyetî mal gönderilmektedir. Buna mukabil Sovyet hükümeti müşterek harb gayretlerine yaracak kıymetli malzeme vermektedir.

Off'ye göre Şimalî Amerika ile Bolıyva arasında müşterek plân

Vaşington 30 (a.a.) — Ofi: Bolıyva ile Birleşik Amerika arasındaki müşterek müdafaa projesinin teferüatı dün Sumner Welles ile Bolıyva elçisi Guachalla arasında görülmüştür.

Guachalla, Welles'in yakında Bolıyva ya bir Amerikan askeri heyeti göndermek maksadıyla teklifattaki bulunmakta olduğunu beyan etmiştir.

Gizli bir Alman mesajından anlaşılıyor

Buenos-Aires 30 (a.a.) — Almanların sözde diplomatik olan bazı evrakının müsaderece hakkında öğrendiğimize göre verici bir telsiz cihazında bulunan gizli mesajın metni şudur:

«Lapaz için: Limayı terketmek tabii değilse Santiagodaki elçiler toplantısında aldığımız emirlerle mutlak surette riayet etmeniz lazımdır.»

Bu mesaj Arjantin ordusunun şifre lisanı mütehasısları tarafından okunmuş-tur.

Lapazdaki Alman büyük elçisinden hükümeti devirmek maksadıyla hazırlanan bir suikastde methadlar olduğu için Bolıyva'yı terketmesi istenildiği hatırladadır.

Bundan birkaç ay önce Cenubî Amerikadaki bütün Alman elçi ve büyük elçileri Santiago'da gizli bir içtima akdedmişlerdi. Bu içtîman hedefi bütün Cenubî Amerikaya şamil bir tek siyasetin hazırlanmasıydı.

Alman tebliği

Berlin 30 (a.a.) — Resmi tebliğ: Denizaltılar 116,500 tonluk 19 İngiliz ticaret gemisi batırmışlardır. Bundan başka bir İngiliz muhribi ve bir korvet tahrif edilmiştir. İskocyanın açıklarında Alman hava kuvvetleri 6000 tonluk bir düşman ticaret gemisini batırmıştır. Alman savaş tıyayeleri dün gece Resmor lıman tesisatını ve bir tıyayere meydanını bombardıman etmişlerdir.

Düşman Alman topraklarına hiç bir taarruzda bulunmamıştır.

ASKERLİK İŞLERİ

337 doğumlular muayeneye çağırılıyor

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinde; 1 — 337 doğumluların ve bu doğumlularla muameleyle tabî diğer doğumluların 1 temmuz 941 tarihinden itibaren yoklamalarına devam edilmektedir.

Yoklama günleri tekrar aşağıya yazılmıştır:

2 — Yoklama cumartesi günleri haric olmak üzere aynı tek günlerinde yapılmaktadır.

3 — Yoklamanın arası:

31 temmuz 941 günü: Beyoğlu merkezi nahiyesi, Taksim, Galata, Kaşım-paşa nahiyyelerinden gelmiyenler.

1 ağustostan 7 ağustosa kadar: Hasköy nahiyesi.

8 ağustostan 13 ağustosa kadar: Şişli nahiyesi.

16 ağustostan 22 ağustosa kadar: Kemerburgaz nahiyesi.

22 ağustostan 28 ağustosa kadar: Beyoğlu, Taksim, Galata, Kaşım-paşa, Hasköy ve Kemerburgaz nahiyyelerinden gelmiyenler. (9702)

Mevlid

Elâzığ Ambarı şahiblerinden merhum Remâî Ergüderin ruhu için 31 ağustos 941 pazar günü öğle namazını müteakib Bağdad caddesi üzerindeki Erenköy camisinde kıraat edilecek olan Mevlide arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Merhumun eşi ve oğulları

Teknisyen ihtiyacı

Zonguldakta bir maden mühendis mektebi açıldı, bir de makinist mektebi kurulacak

Ankara 30 (Telefonla) — İktisad Vekâleti maden mühendisliği yetiştirmek için Zonguldakta bir maden teknisyen mektebi açmıştır. Leyli ve meccanî olan bu mektebin tahsil müddeti dört senedir. Diğer taraftan maden işletmelerini, elektrik santralleri ve diğer atelyelerde çalışacak makinistlerin yetiştirilmesine mahsus ikinci bir mektebin daha kurulması kararlaştırılmıştır. Bu mektebe ilk mekteb memurları kabul edilmektedir. İktisad Vekâleti ayrıca Sümer Banka bağlı fabrikalarda ustabaşı ve kalfa yetiştirmek üzere kurslar açmıştır.

Japonya bütün sür'atile harbe hazırlanıyor

maksadile bütün tedbirlerin mümkün olan sür'atle tahakkuk ettirilmesi lüzum geldiğini söylemiştir.

Başvekil, Sovyet — Alman harbi üzerine Avrupa harbinin yeni bir safhaya girmiş olduğunu işaret ederek demiştir ki:

«Bu harbin Japonya için vahim etkileri olacaktır. Japonya için şüphe edilmemelidir. Dünyanın vaziyeti devamlı bir surette değiştiği için her Japon en tena ihtimallere karşı koymağa hazır bulunmalıdır.»

Hükümet, ileride tahaddüd edebilecek her türlü vaziyeti karşılamak üzere bütün ihtiyatları seferber edebilecek için elinden geleni yapmaktadır.

Frans Kanolu nutkunu bitirirken hükümetin seferberlik kanunlarını sür'atle tahakkuk ettirilebilmesine aid mecelelerin komisyon azaları tarafından tetkikini talep etmiştir.

Japonya'nın bir anlaşma teklifi

Londra 30 (a.a.) — Ofi: Tokyodan bildirildiğine göre Japon salâhiyetli mahfilleri şayed demokrasiler Hindicini vaziyetini bir emriyaki olarak kabul edebilecek Japonya'nın genişleme siyasetine nihayet vereceğini söylemişlerdir. Akal takdirde demokrasiler Japonya'yı çember içine almağa devam ederlerse Japonya böyle bir hareketin önüne geçmek için lüzum gölen tedbirleri alacaktır. Japonya bir anlaşma zemini bulunabileceği hususunda ümidini kesmemiştir.

Japon — Fransız anlaşmasının metni

Tokyo 30 (a.a.) — Japon istihbarat bürosu dün geç vakit Japonya ile Vişî arasında Hindicinin müşterek müdafaa için 19 temmuzda imza edilen protokolun metnini netgirmiştir. Bu protokolun mukaddemesinde şu cümle bulunmaktadır:

«Fransız Hindicininin emniyeti tehdid edildiği takdirde anlaşmanın maddeleri şunlardır:

1 — İki hükümet Hindicininin müşterek müdafaa için askerî işbirliği yapmağı karşılıklı taahhüd ederler.

2 — Böyle bir işbirliğini tatbik için alınması lüzum gölen tedbirler husus anlaşmalara mevzu teşkil edecektir.

3 — Bu hükümler kabul edilmelerini icab ettiren vaziyet mevcut olduğu

müddetçe muteberdirler.

Dominyonlar da Japon paralarını bloke ediyorlar

Londra 30 (a.a.) — Salâhiyettar bir membandan öğrendiğine göre Japon alacaklarının İngiliz hükümeti tarafından bloke edilmesi üzerine bütün dominyonlarda, Hindistan, Birmanya ve imparatorluk müstenlekelerinde İngilterenin tedbirlerine mümasıl tedbirler alınmaktadır. Bu suretle müttihad bir cephe teşekkül etmiş bulunuyor.

Tokyodaki İngiliz büyük elçisi 1911 senesinde akdedilmiş olan İngiliz — Japon seyrisefer ve ticaret anlaşması, 1925 senesinde akdedilen munzam anlaşması ve bir taraftan Japonya ile diğer taraftan Hindistan ve Birmanya arasındaki ticarî münasebetlere müttedair anlaşmanın feshedildiğini Japon hükümetine İngiltere, Hindistan ve Birmanya hükümetleri namına bildirmiştir.

İcab ederse Holanda Hindistan'daki petrol fabrikaları tahrir olunacak

Vaşington 30 (a.a.) — Holandanın Londradaki elçisi beyanatı bulunarak lüzum hasil olduğu takdirde Holanda Hindistan'daki petrol taşıyehanelerinin Holandalılar tarafından tahrir edileceği söylenmiştir.

Japonya'yı teminat verilmeyecek

Vaşington 30 (a.a.) — Hâricîye müsteşarı Sumner Welles matbuat konferansında Birleşik Amerikanın Japonya ile yaptığı ticaretin devamına müsaade edileceği hususunda Birleşik Amerika hükümeti tarafından Japonya'yı teminat verilmeyeceğini söylemiştir.

Birleşik Amerika limanlarından ayrılmak istiyen Japon gemilerine lüzum olan müsaadenin verileceğini beyan eden Welles, şunları ilâve etmiştir:

«Japon hamulelerinin herhangi bir ticarî muameleye tabi tutulabilmesi için lüzum olacaktır. Bu tedbir Birleşik Amerika limanlarında bulunan Japon gemileri tarafından yapılacak gıda, mah-rukat veya diğer esya mübayaaatına da a-vâkadar etmektedir.»

Anadolu Ajansı mütercim ve daktilo arayor

Anadolu Ajansı İstanbul merkezinde çalışmak üzere:

1 — Türkçe ve Fransızcaya hakkiki vakıf bir mütercime,

2 — Türkçeyi şifralı ve doğru yazar bir daktiloya ihtiyacı vardır.

Ajansın Ankara caddesindeki dairesine her gün müracaat edilmelidir. Emil Zolanın şahesiri

Sinema dünyasının yıkılmıyacak iki sar'at abidesi

Bugün L Â L E sinemasında

1 - CASUS AŞIKLAR | 2 - YAKAN BUSELER

HERBERT MARSHALL | TINO ROSSI - VIVİYAN ROMANCE

Hadiseler Arasında FELEK

Yenen şeyin lekesi

Tabiâtın esrarı bir kapah kutudur. İnsanlar asırlardanberi bunun mahiyetini keşfe çalışırlar. Ve bu arlardan birini açım düşünmek daha derin binine rastgelirler. Bu esrar dolu kuvvet bazen en küçük şeye büyük bir müdafaa kudreti verir. Pirenin tutulmaması, arının iğnesi, kuşunun kanadı ve insanların aklı hep bu cimledir.

Tabiât emirlerine de bu çeşid müdafaa ve «intikam» vasıtalrı vermiştir. Cevizi yemek için toplayıp kuranları elleri lekelenir. Karadut yiyenlerin ağızları kana olur. Şeftali lekeli çıkmaz. Kestane insanın elini paralar. Ve sarımsak kendini yemiş olanı kokusile hak her verir.

Diyeciksiz ki: — Birlerce yiyecek şey arasında dört taneşini ileri sürüp hakâm mı çıkarıyorsun?

Bereket ki yalnız dört taneş böyledir de ötekiler zararsız ve pasifdir. Yoksa insan her rüvet şeyin lekesile lekelenmiş olsaydı icmizide kucağı gibi ebrulı olmayan perhizkârlar ne kadar az olurdu.

Cevizi elimiz boyanmasını, karaduta ağzımız kararmasını, sarımsağı nefesimiz kokmasını diye yemektan çekinişimiz hissiyatîhâkımızdan değil, bu nesnelerin bize karşı olan müdafaa sistemlerinin müessir olusundandır.

Ne kadar iyi olurdu; haram yemek, hak yemek, rüvet yemek gibi manevi yememlerin de birer lekesi, birer koku olsaydı da bu memnu meyvalara el sürmek bedahatında olanlar medeni ve insanî ahlâkın hatia, gizli kaldığı, kanun kuvvetlerinin kendilerini alıkoymadığı bu vebahden boyunlarını kurtarsalardı. Neylesin ki; insanlar tabiat kadar marifetli, onun kadar kuvvetli bir cemiyet kurmaya hâlâ muvaffak olamadılar Bu onların yegâne ümidi de mevcudiyet gayesidir.

Sigana karşı kâpan, kargaya karşı korkuluk, sıvrisineğe karşı çibinlik, pıreye karşı tox, sineğe karşı filit beseri. Fakat — nedense — herkes doğduğu yerle pünirir. Ben de doğma bitüme dedemdenberi üşküdarlıyım. Bilmem medecessislerin merakını izale edebildim mi? — B. F.

B. FELEK

NOT: Bir kısım meraklı okuyucularımızdan aldığım mektuplarda arastı-nerele olduğum soruluyor. Bir Türk çocuğu için vatânın her tarafı maskatere's bakımından aynı derecede şeriflidir. Fakat — nedense — herkes doğduğu yerle pünirir. Ben de doğma bitüme dedemdenberi üşküdarlıyım. Bilmem medecessislerin merakını izale edebildim mi? — B. F.

İngilterenin Tahrana bir ihtarı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tehlike hakkında İran hükümetinin ciddi surette nazarı dikkatini çekmiş bulunuyor. İran hükümetinin bu ihtarı hesaba katacağını ve bu vaziyetin o-mine geçmek üzere icab eden tedbirler alınacağını ümid ederim.

Sovyet/Rusyanın da aynı şekilde bir teşebbüse bulunup bulunmadığı sual-ine cevap olarak Mîster Eden demiştir ki:

«Bu işte Sovyet hükümeti ile sıkı bir işbirliği yaparak hareket ettik.»

PARANIZI İSRAF ETMEYİNİZ ARTTIRINIZ ARITIRDIGINIZ PARAYI DA

Tasarruf Bonosile arttırınız

Bir Tasarruf Bonosu size iki bakımdan fayda temin eder.

1 — Paranızı en emîn bir yere yatırmış ve ona en iyi bir faiz temin etmiş olursunuz.

2 — Milli müdafaa'nın artan ihtiyacımları karşılıyarak daima daha kuvvetli olan Türkiyeye hizmet etmiş olursunuz.

TÜRK VATANI BİZİMDİR. ONA HİZMET BORCUMUZDUR. ONA HİZMET EDERKEN KENDİ MENFAATİNİZE DE HİZMET EDİNİZ.

BİR TASARRUF BONOSU ALINIZ!

Bonolar Hazinesinin kefaleti altında 5, 25, 100, 500, 1000 liralık parçalar halinde ihraç edilmiştir. Demek bonolar her keseye elverişlidir. Vadesi kıtsadır. 3 aylık,